

Cu întârziere recomandăm o interesantă carte care se adresează atât cititorului obișnuit, cât și specialistului.

Autorul, Constantin Drăgulescu, este o personalitate cu un profil multilateral așa cum reiese din carte și din însăși experiența vieții sale. A fost întâi copilul (născut la Între Râuri, în Tâlmaciu, dar cu antecedente prin bunici cu nordul Olteniei), a fost elevul, studentul, turistul, a devenit profesor, cercetător, etno-botanist, muzeograf, apoi profesor universitar, dar și descoperitorul unei metode proprii de tratament împotriva „oboselii vieții” – nataloterapia (reîntoarcerea în locurile natale pentru „reîncărcarea bateriilor”) pe care el însuși a experimentat-o „pe propria piele” revenind, periodic,

la Între Râuri, acasă, la „Porțile Raiului”, cum îi spune acestui spațiu natal.

„Am scris aceste rânduri pentru sufletul meu”, spunea autorul, adresându-se însă studenților săi, dar și tuturor celor care îl cunosc sau nu, dar îi vor citi cartea.

Împătimit de drumeție, dispus oricând să bată pe jos țara, de la Tâlmaciul natal până în Deltă, la Piatra Iorgovanului, Cozia, Pâclele Buzăului, pe Ineu sau în Munții Mărginimii, uneori cu candoare (la fel cu Ion Gugiuman, geograful ieșean care a scris o carte *Străbătând țara pe bicicletă*), alteori cu seriozitate, păstrându-și viziunea științifică, a căutat să transmită și altora adevărurile despre natură și oameni, pe o cale care se situează între manual, literatură și referat de specialitate.

Constantin Drăgulescu este poet, se inspiră în peisaj și își exprimă de fiecare dată, de câte ori se află în fața unui colț pitoresc de țară, propriile stări în versuri, cu care începe fiecare capitol al volumului. Ceea ce este pe drept cuvânt un fapt mai mult decât inedit.

În acest fel fiecare capitol al cărții, deschis printr-o participare sufletească, descrie un site natural ce naște poezie (la propriu), conținând în același timp o adevărată fișă de observație a cercetării: cum a ajuns în acel loc, singur sau cu colegii, cu colaboratori străini, apoi dă lista plantelor locale cu denumirile lor populare sau latine. Aceasta pentru că autorul este un botanist pasionat. El apelează la memorie (amintiri din copilărie, întâmplări petrecute în cercetare, nostalgia după ce a fost și nu mai există, de pildă Insula Ada Kaleh). Fără falsă modestie, amintește de contribuția sa la declararea unor rezervații naturale. Face observații ecologice, deplângând distrugerea unor site-uri (Avrig, Slimnic). Dă lecții de etnobotanică, culegând legende de la localnici, le asociază cu legendele culte. Ca profesor face educație ecologică a cititorului, familiarizându-l cu legislația mediului. Se arată încrezător în viitor, când cercetează situri precum Copșa Mică, Canaraua Fetelor, Hanul Conachi. Și în treacăt povestește propriile aventuri, pățanii, când cu umor, când cu înfiorare. Descoperim astfel o adevărată experiență de viață, descrisă în raport cu fiecare loc bătut cu

picioarul, cu sentimentul, cu mintea, în contact mereu cu mentalitatea populară, cu memoria colectivă, păstrată în locurile descrise.

Călător, turist, cercetător, drumeț, fie cu pluta pe Olt, fie rătăcit prin păduri cu studenții săi, declarat ca mare iubitor al narciselor și al plantelor de pe vechile ziduri (Hărman), amintindu-și cu plăcere despre expedițiile de altădată ale „cutezătorilor”. A folosit orice ocazie pentru a intra în legătură și întreba pe toți oamenii întâlniți pe drum despre tot ce se știe cu privire la locurile vizitate. Pe Otăsău, râu în nordul Olteniei, întâlnește un bătrân „tobă de nescrisă carte despre cele ce sunt pe pământ, în apă și în cer”. Într-o jumătate de oră, însoțindu-l pe bătrânul anonim, a aflat „o sumedenie de lucruri despre zâne și pricolici, despre ploii de sânge și secete îngrozitoare, despre soare și vârcolaci, dar mai ales despre oameni și pământ. Încerca la despărțire acest filozof al satului vâlcean să mă convingă că țaranul de oriunde ar fi el, înghite într-un an un kilogram de țărână, iar orășeanul unul de funingine (fum)”. După ani și ani, „când l-am mai căutat din nou”, pe „bătrânul de pe Otăsău”, autorul cărții a aflat că între timp acesta „consumase toată argila câtă i-a fost menită, și a plecat dintre ai săi să se facă oale și ulcele, la cișmelele de la marginile potecii, bătute cândva împreună”. Cu reflecție amară că astăzi, în 2007, țaranul înghite același kilogram de țărână și nisip, iar orășeanului „i se servește anual, o cantitate de fum și gaze toxice de șase ori mai mare”.

Iată-l pe Constantin Drăgulescu, observând cu ochi de etnograf „surpriza” din Cheile Bistriței vâlcene, faptul că în toată zona există o mulțime de troițe pe marginea drumurilor și potecilor. Și nu doar atât. Peste tot pe unde a mers descriind situri naturale le-a descoperit pline de flori și de oameni, mai ales pline de prezența ultimilor.

Ca etno-botanist, autorul este cunoscut prin cercetările de pe Valea Sadului, în Țara Oltului, pe care a bătut-o sat cu sat, cu răbdare și exigență.

În finalul experienței de viață pe care ne-o oferă *Între Râuri* având subtitlul sugestiv *Situri și oameni*, accentul este pus în cele din urmă, tot pe *om*. O experiență a înțelegerii vieții sale corespunzătoare cu a celorlalți oameni, localnici ai siturilor descrise, a înțelegerii vieții ca acțiune, ca ghid al locurilor îndrăgite, a relațiilor cu natura, care se concentrează într-o adevărată minienciclopedie de proverbe și zicători înțelepte, un fel de concluzie de „învățăture ale autorului către semenii lui”.

Pe drept, autorul se alătură altor cercetători, scriitori, artiști sau vânători, iubitori ai spațiului natural, antropologic, care au dat relatări în mixtaj artistic-antropologic, precum Calistrat Hogaș, Ion Simionescu, Geo Bogza, Ionel Pop sau Otto Altschuler. Constantin Drăgulescu are însă originalitatea lui, deschisă tuturor, prin descrierea complexă a multor locuri frumoase ale României.

Destinată unui larg cerc de cercetători, cu vădit rol educativ, cartea reflectă personalitatea complexă de cercetător, educator, vizionar. Sunt multe diamante etnografice în această carte de suflet despre locuri și oameni. Probabil va fi în curând și o raritate bibliografică.

Valerie DELEANU